

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย

The relationship between the ability to overcome obstacles and job satisfaction of personnel under the Public Health Office. Sukhothai Province

กัญญารัตน์ คำภิระแปลง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อทำความรู้ความเข้าใจและศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงาน 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงาน และ 3) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย การกำหนดขนาดตัวอย่างจะใช้แนวคิดของ Taro Yamane (1973) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 261 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ Independent Samples t-test สถิติ F-test (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)

ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย มีอายุ 41-50 ปี มีสถานภาพเป็นโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี 2) ระดับความคิดเห็นความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความอดทน รองลงมาคือ ด้านจุดเริ่มต้นและความรับผิดชอบต่อปัญหา ด้านการควบคุมสถานการณ์ และด้านความสามารถในการจัดการผลกระทบ 3) ระดับความพึงพอใจในงาน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความพอใจในงานที่รับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน รองลงมาคือ เพื่อนร่วมงานมีส่วนช่วยให้มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน และการมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 4) ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษาวิจัย 4.1) ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ส่งผลต่อความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนสถานภาพ และระดับการศึกษา ส่งผลต่อความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน 4.2) ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของ

ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนสถานภาพ และระดับการศึกษา ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน 4.3) ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรคมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย พบว่า ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรคมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมสถานการณ์ ด้านจุดเริ่มต้นและความรับผิดชอบ ต่อปัญหา ด้านความสามารถในการจัดการผลกระทบ และด้านความอดทน จึงยอมรับสมมติฐาน

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์, ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรค, ความพึงพอใจในการทำงาน

Abstract

The objectives of this research are 1) to understand and study the components of the ability to overcome obstacles and job satisfaction, 2) to study the relationship between the ability to overcome obstacles and job satisfaction, and 3.) to study its power to predict ability to overcome obstacles and job satisfaction. The sample used in this research is Personnel under the Public Health Office Sukhothai Province The sample size was determined using the concept of Taro Yamane (1973), resulting in a sample size of 261 people. The instrument used was a 5-level rating scale questionnaire. Statistics for analysis include: Frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Independent Samples t-test statistics, F-test (One – way ANOVA) statistics, and Pearson correlation coefficient (r) analysis.

The results of the research found that 1) personnel under the Public Health Office Sukhothai Province Most are men, aged 41-50 years, and are single. Bachelor's degree level 11-15 years of work experience. 2) The level of opinions on the ability to overcome obstacles was found to be at the highest level overall. When considering each aspect, it was found that every aspect was at the highest level. The average values are arranged from highest to lowest, including patience, followed by starting point and responsibility for problems. Situation control and the ability to manage impacts. 3) Job satisfaction level was found to be at the highest level overall. When considering each item, it was found that every item was at the highest level, namely satisfaction with the job currently responsible, followed by co-workers helping to give morale to work and having the opportunity to advance in your career. 4) Results of research study hypothesis testing 4.1) Ability to overcome obstacles in the work of personnel under the Public Health Office. Sukhothai Province Classified according to the personal information of the respondents, it was found that gender, age, and work experience It affects the ability to overcome obstacles in the work of personnel under the Public Health Office. Sukhothai Province They were significantly different at the 0.05 level, so the hypothesis was accepted, As for status and educational level It affects the ability to overcome obstacles in the work of personnel under the Public Health Office. Sukhothai Province no different therefore reject the hypothesis. 4.2) Work satisfaction of personnel under the Public Health Office Sukhothai Province Classified according to the personal information of the respondents, it was found that gender, age, and work experience Affects the job satisfaction of personnel under the Public Health Office. Sukhothai Province They were significantly different at the 0.05 level, so the hypothesis was accepted, As for status and educational level Affects the job satisfaction of personnel under the Public Health Office. Sukhothai Province no different therefore reject the hypothesis. 4.3) The ability to overcome obstacles is related to job satisfaction of personnel under the Sukhothai

Provincial Public Health Office. It was found that the ability to overcome obstacles is related to job satisfaction of personnel under the supervision, when considering each aspect, it was found that they were significantly different at the 0.05 level in 4 areas, namely situation control. The starting point and responsibility for the problem Ability to manage impacts and patience Therefore, the hypothesis is accepted.

Keywords : Relationships, ability to overcome obstacles, job satisfaction

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆต่อองค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาคธุรกิจเอกชน หรือแม้กระทั่งในหน่วยงานราชการ เพราะไม่ว่าองค์กรจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด ย่อมต้องเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลทั้งสิ้น ทรัพยากรมนุษย์จึงกลายเป็นส่วนสำคัญ ต่อความมีประสิทธิภาพและความสำเร็จขององค์กร เพราะปัจจัยทางด้านคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ถือ เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดโอกาสทางการเจริญเติบโตขององค์กร เนื่องจากมนุษย์มีสติปัญญาที่สามารถ เลือกใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ได้ เช่น เงิน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร และกระบวนการจัดการในการปฏิบัติงานให้ ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งปัจจัยทางการบริหารอื่น ๆ ไม่สามารถทำได้ จึงอาจกล่าวได้ว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นผู้ชี้วัดความสำเร็จอย่างยั่งยืน แต่องค์กรจะประสบผลสำเร็จตามที่ต้องการได้หรือไม่ จำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน หากไม่มี หรือมีตัวบุคคลที่ไม่มีคุณภาพ จะทำให้การจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรนั้น ย่อมดำเนินไปได้โดย ยากยิ่ง (สมคิด บางโม, 2553: 13)

บุคลากรในองค์กรจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวทั้งในการทำงานในองค์กรโดยการทำงานจะให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายนั้นขึ้นอยู่กับการทำงานของบุคลากรเป็นส่วนสำคัญผู้บริหารจะต้องมีการเข้าใจในความต้องการของบุคลากรในองค์กร ให้มีความเหมาะสมกับเป้าหมายหรือสอดคล้องกันกับ บุคลากรมีความรู้สึกมีความสุขกับความภาคภูมิใจในการทำงานในองค์กร ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานและก่อให้เกิดความกระตือรือร้นมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ประเด็นนี้ผู้บริหารน่าจะให้ความสนใจคือคุณภาพชีวิตในองค์กร ซึ่งเรียกได้ว่า “คุณภาพชีวิตในการทำงาน” (นวรรตน์ ณ วังจันทร์ อ่างใน ระวีวรรณ วัชรวิวรรณ, 2550)

ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคเป็นทักษะชีวิตพื้นฐานที่สำคัญทักษะหนึ่งที่มนุษย์ใช้ในการแก้ไขและปรับตัวเมื่อได้รับแรงกระทบจากสภาวะแวดล้อมและสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่จะเกิดขึ้นในระหว่างการเดินทางชีวิตเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจสังคม การเมือง เทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่าง

รวดเร็ว และส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งประเทศไทยมีข้อจำกัดหลายด้าน อาทิ คุณภาพของคนไทยยังขาดในเรื่องขององค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการทำงานสังคมขาดคุณภาพและมีความเหลื่อมล้ำสูงที่เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับศักยภาพการพัฒนา จากสภาพดังกล่าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

จังหวัดสุโขทัยมีการบริหารจัดการกำลังคนที่มีประสิทธิภาพและมีการดำเนินการตามแผนในการบริหารจัดการกำลังคนของบุคลากรทางด้านสาธารณสุขในภาพรวมของทั้งจังหวัดในรูปแบบของคณะกรรมการระดับจังหวัดคือคณะกรรมการบริหารกำลังคนจังหวัดสุโขทัย เพื่อให้มีการบริหารบุคลากรสาธารณสุขที่เพียงพอตามความจำเป็นในการปฏิบัติงาน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย, 2565)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร และเป็นแนวทางในการปรับปรุงสภาพการทำงานและการบริหาร จัดการบุคลากร เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษาวิจัย

1. เพื่อทำความรู้ความเข้าใจและศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงาน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงาน
3. เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายความสามารถในฟื้นฟ้อุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงาน

สมมติฐานการศึกษาวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งผลต่อความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกัน
2. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกัน
3. ความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย ที่แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย โดยการรวบรวมความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคไว้ 4 ด้าน คือ 1.ด้านการควบคุมสถานการณ์ 2.ด้านจุดเริ่มต้นและความรับผิดชอบต่อปัญหา 3.ด้านความสามารถในการจัดการผลกระทบ และ 4.ด้านความอดทน และทำการรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ บุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย จำนวน 744 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ บุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย จำนวน 261 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง บุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย จำนวน 261 คน โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรค 4 ด้าน คือ 1.ด้านการควบคุมสถานการณ์ 2.ด้านจุดเริ่มต้นและความรับผิดชอบต่อปัญหา 3.ด้านความสามารถในการจัดการผลกระทบ และ 4.ด้านความอดทน และความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค

Stoltz (1997) กล่าวว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟ้อุปสรรค หมายถึงความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในเวลาที่ต้องเผชิญกับความยากลำบาก โดยผู้ที่มีระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟ้อุปสรรคในระดับสูงจะเข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค แม้จะแพ้แต่ก็สามารถลุกขึ้นมาสู้ได้ใหม่ ส่วนผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟ้อุปสรรคอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเผชิญกับปัญหาความยากลำบากก็จะยอมแพ้ได้โดยง่าย

ชัยพร วิชชาวุธ (2543) กล่าวว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟ้อุปสรรคเป็นแนวคิดหนึ่งที่ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบคือ หลักการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้ และการนำมาประยุกต์ใช้ในโลกแห่งความเป็นจริง

ความสำคัญของความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค

แนวความคิดของสโตลทซ์ (Stoltz, 1997) ระบุไว้ว่า ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค สามารถบอกถึงความอดทนความพากเพียรและความสามารถในการผ่านพ้นความยากลำบาก พร้อมทั้งพยากรณ์ได้ว่าใครจะสามารถฟื้นฝ่าอุปสรรคและใครจะแพ้อาย ช่วยพยากรณ์ว่าใครจะทำงานได้ และมีศักยภาพมากกว่ากันและใครจะล้มเหลวในเวลาอันสั้น รวมทั้งสามารถพยากรณ์ได้ว่าใครจะล้มเลิกการทำงานและใครจะได้รับชัยชนะ นอกจากนี้คุณสมบัติของความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค ยังแบ่งออกเป็น 3 ประการ (Stoltz, 1998, p. 58) คือ ประการแรก ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค เป็นแนวคิดใหม่ที่ทำให้เข้าใจและส่งเสริมเรื่องของการประสบความสำเร็จ โดยคิดขึ้นจากพื้นฐานงานวิจัยของ Landmark การได้รับการฝึกหัดเป็นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ทำให้ทราบว่าสิ่งใดที่ทำให้คนพบกับความสำเร็จ ประการที่สอง ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค เป็นสิ่งวัดว่าคนแต่ละคนตอบสนองต่ออุปสรรคและปัญหาอย่างไรและเป็นครั้งแรกที่เราสามารถวัดสิ่งนี้ได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ ประการที่สาม ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค มาจากพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้ และเป็นเครื่องมือพัฒนาว่าเราจะตอบสนองต่ออุปสรรคอย่างไร และผลของมันจะเพิ่มประสิทธิภาพให้กับทั้งด้านส่วนตัวและงานอาชีพ เราสามารถเรียนรู้และประยุกต์ใช้ทักษะนี้ทั้งแก่ตนเอง ผู้อื่นและแก่องค์กรได้

แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค

ตามแนวคิดของ Stoltz P.G. (1997) กล่าวว่า AQ เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดความสามารถของบุคคล มีพื้นฐานมาจากกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ 3 แขนงวิชา ที่รวมกันเกิดเป็น AQ ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานแห่งความสำเร็จของบุคคล ดังนี้

1. จิตวิทยาการรับรู้ (Cognitive Psychology) เป็นการรับรู้อุปสรรคและตอบสนองต่อวิกฤตของบุคคล เกิดมาจากภายในจิตใจของตนเอง ทำให้เกิดความท้อแท้ หมดหวัง ไม่รู้ว่าจะจัดการกับอุปสรรคนั้นอย่างไร การที่บุคคลเกิดความคิดและความเชื่อนี้ไปเรื่อยๆ จะหล่อหลอมให้เกิดการรับรู้เช่นนี้ไปตลอดที่ต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรค ในทางตรงกันข้ามถ้ามีการรับรู้ว่าอุปสรรคเป็นสิ่งชั่วคราว เป็นสิ่งที่ต้องเผชิญและฟื้นฝ่าไป บุคคลก็จะมีหวัง มีกำลังใจ ไม่ท้อแท้และหาทางที่จะฟื้นฝ่าอุปสรรคเหล่านี้ไป และกลายเป็นรูปแบบในการรับรู้อุปสรรคในเชิงบวก

2. สรีระวิทยาของระบบประสาท (Neurophysiologist) นักวิชาการมีความเห็นว่าสมองของคนเราประกอบด้วยโครงสร้างที่สมบูรณ์ และถูกจัดเตรียมอย่างดีเยี่ยม สามารถสร้างนิสัย ความเคยชินขึ้นได้ ถ้าเปลี่ยนจิตได้สำนึกใหม่ สร้างทัศนคติทางบวก ก็จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของตนได้

3. จิตเวชประสาทและภูมิคุ้มกันวิทยา (Psycho-neuroimmunology) นักวิชาการพบว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค เกี่ยวข้องกับสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเอง ความเข้มแข็งทางจิตใจและการควบคุมตนเองจะส่งผลต่อภูมิคุ้มกันต้านโรคร้ายหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น

แนวคิดลักษณะประชากรศาสตร์

1. อายุ (Age) เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างกัน ทั้งในด้านความคิดและพฤติกรรม โดยปรมา สตะเวทิน (2539)
2. เพศ (Sex) เป็นลักษณะส่วนบุคคลที่ได้มาแต่กำเนิด ที่จะแสดงให้เห็นว่าเพศชายและเพศหญิง มีความคิด ทัศนคติและค่านิยมที่แตกต่างกัน
3. การศึกษา (Education) เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการแสดงออกที่ต่างกัน ระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน ความรู้สึนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่ต่างกัน
4. สถานภาพการสมรส (Marital Status) เป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวกับเรื่องทางเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย โดยบุคคลที่มีสถานภาพการสมรส ที่แตกต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกษมศรี ฤาชัยสา (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการศาลยุติธรรมในสังกัดศาลอุทธรณ์ภาค 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจการปฏิบัติงานของข้าราชการ ศาลยุติธรรมในสังกัดศาลอุทธรณ์ภาค 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรในสำนักอำนวยการประจำศาลอุทธรณ์ภาค 4 ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการศาลยุติธรรม เพศหญิง มีสถานภาพโสด อายุเฉลี่ย 40 ถึง 49 ปีอายุการรับราชการ 11 ถึง 20 ปีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน 25,000 ไม่ถึง 40,000 บาท เมื่อวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน 7 ด้าน ความพึงพอใจในด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.21 รองลงมาได้แก่ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ด้านการพัฒนา บุคลากร/การสร้างควมก้าวหน้าในสายงาน ด้านภาวะผู้นำองค์กร ด้านประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน และด้านสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.82 ส่วนรายชื่อด้านอื่นที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด ได้แก่ สภาพแวดล้อม และบรรยากาศทั่วไปในที่ทำงาน เช่น เสียง แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ มีความเหมาะสมและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานสะดวก และมีการเสนอปัญหาเรื่อง อัตราค่าจ้างไม่เหมาะสม กับปริมาณงานที่รับผิดชอบ การพิจารณาความดีความชอบไม่ยุติธรรม การไม่พึงพอใจเพื่อนร่วมงาน การประชุมสั่งการ ส่วนมากไม่มีข้อสรุปให้ดำเนินการหรือสั่งการมอบหมายงานไม่ชัดเจน และใช้เวลามาก ไม่มีพื้นที่จอดรถเพียงพอสำหรับข้าราชการศาลยุติธรรม และสถานที่ทำงานไม่เอื้อในการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรเสนอให้ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิจารณาเพิ่มความพึงพอใจด้านสวัสดิการโดยเฉพาะในเรื่อง การให้รางวัลแก่บุคลากรที่มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และเสนอปรับปรุงสภาพแวดล้อม การทำงาน โดยเฉพาะห้องทำงานที่คับแคบ และห้องสุขาหญิงที่มีไม่เพียงพอ ให้ดีขึ้น มีการพิจารณา อัตราค่าจ้างในแต่ละส่วนงานว่าเหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบหรือไม่ ทำความเข้าใจและปรับ ทัศนคติในการทำงานร่วมกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา

ณชชล หาญแสงชัย (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และ ANOVA และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ แบบลอจิสติก (Multiple Linear Regression) ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นคุณภาพชีวิตในการทำงานระดับดีมาก ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโต ความมั่นคง และความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคคล ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ 2. ความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นระดับดีมาก ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในองค์กร ด้านความเต็มใจทุ่มเท การปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ขององค์กร ด้านความจงรักภักดีต่อองค์กร 3. คุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ บุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย จำนวน 744 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ บุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย การกำหนดขนาดตัวอย่างจะใช้แนวคิดของ Taro Yamane (1973) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 261 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire)

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ สถิติค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรค ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมสถานการณ์ ด้านจุดเริ่มต้นและความรับผิดชอบต่อปัญหา ด้านความสามารถในการจัดการผลกระทบ และด้านความอดทน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับความพึงพอใจในงานในการทำงานของบุคลากรฯ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งผลต่อความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ในการทดสอบเปรียบเทียบตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ โดยใช้ t-test ในการทดสอบเปรียบเทียบตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกเป็นมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ F-test (One Way ANOVA)

2. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ในการทดสอบเปรียบเทียบตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ โดยใช้ t-test ในการทดสอบเปรียบเทียบตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกเป็นมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ F-test (One Way ANOVA)

3. ความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ในการทดสอบเปรียบเทียบตัวแปรโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยเทคนิคสหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) ใช้ศึกษาทิศทางและความสัมพันธ์ของตัวแปร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ %
2. ค่าเฉลี่ย \bar{X}
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. สถิติ Independent Samples t-test
5. สถิติ (One – way ANOVA) F-test
6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยเทคนิคสหสัมพันธ์เพียร์สัน (r)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า บุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย จำนวน 261 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 52.11 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 มีสถานภาพเป็นโสด จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 67.43 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 84.67 มีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 26.05

2. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรค พบว่า บุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย จำนวน 261 คน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55, S.D. = .594$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความอดทน ($\bar{X}=4.58, S.D.=.594$) รองลงมาคือ ด้านจุดเริ่มต้นและความรับผิดชอบต่อปัญหา ($\bar{X}=4.56, S.D.=.607$) ด้านการควบคุมสถานการณ์ ($\bar{X}=4.54, S.D.=.591$) และด้านความสามารถในการจัดการผลกระทบ ($\bar{X} = 4.53, S.D. = .626$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในงาน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52, S.D.=.599$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก จากมากไปน้อย ได้แก่ ความพอใจในงานที่รับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน ($\bar{X}=4.67, S.D.=.599$) รองลงมาคือ เพื่อนร่วมงานมีส่วนช่วยให้มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.61, S.D.=.615$) และการมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\bar{X}=4.52, S.D.=.660$) ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษาวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ส่งผลต่อความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนสถานภาพ และระดับการศึกษา ส่งผลต่อความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนสถานภาพ และระดับการศึกษา ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรคมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย พบว่า ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรคมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig.= 0.000) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมสถานการณ์ (Sig. = 0.000) ด้านจุดเริ่มต้นและความรับผิดชอบต่อปัญหา (Sig. = 0.000)

ด้านความสามารถในการจัดการผลกระทบ (Sig. = 0.000) และด้านความอดทน (Sig. = 0.000) จึงยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผลการศึกษา

1. อภิปรายผลการศึกษาระดับความคิดเห็นความสามารถในการฟื้นฟูปศุภรรค พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความอดทน รองลงมาคือ ด้านจุดเริ่มต้นและความรับผิดชอบต่อปัญหา ด้านการควบคุมสถานการณ์ และด้านความสามารถในการจัดการผลกระทบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลฤดี โฉมจังหวัด (2563) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟูปศุภรรคของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลแม่เร็งอยู่ในระดับสูงและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิพัฒน์ สิทธิบัญญัติ (2560) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัทมหาชนมีระดับการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูปศุภรรคอยู่ในระดับสูงและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชานันท์ พันทวี (2564) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟูปศุภรรคของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในงาน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความพอใจในงานที่รับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน รองลงมาคือ เพื่อนร่วมงานมีส่วนช่วยให้มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน และการมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมศรี ฤกษ์ชัย (2566) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิพัฒน์ สิทธิบัญญัติ (2560) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัทมหาชนมีระดับความพึงพอใจในงานอยู่ในระดับสูง

3. อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษารายข้อ

สมมติฐานที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการฟื้นฟูปศุภรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ส่งผลต่อความสามารถในการฟื้นฟูปศุภรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนสถานภาพ และระดับการศึกษา ส่งผลต่อความสามารถในการฟื้นฟูปศุภรรคในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิธิพงษ์ วรสายัณห์ (2560) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสามารถเผชิญและฟื้นฟูปศุภรรคของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อจำแนกตามเพศ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ศิริประภา ภาคีอรุณ (2562) และระยะเวลาปฏิบัติงานมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนสถานภาพ และระดับการศึกษา ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย พบว่า ความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมสถานการณ์ ด้านจุดเริ่มต้นและความรับผิดชอบต่อปัญหา ด้านความสามารถในการจัดการผลกระทบ และด้านความอดทน จึงยอมรับสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิพัฒน์ สิทธิบัญญัติ (2560) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

จากผลการศึกษาและจากคำถามเปิดในแบบสอบถาม ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงในการยกระดับความพึงพอใจในแต่ละด้านให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ดังนี้

1) ความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรค พบว่า ด้านความสามารถในการจัดการผลกระทบ มีความเห็นน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้น พนักงานควรมีความพยายามจัดการกับปัญหาโดยไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน ให้ดีมากขึ้น

2) ความพึงพอใจในงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย ผู้บังคับบัญชาจะต้องให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน และหน่วยงานควรจัดรายได้ที่ได้ให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายประจำวันของบุคลากร ให้ดีมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย โดยใช้กรอบแนวคิดอื่นๆ หรือปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร เป็นต้น

2) ควรศึกษาความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรคและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข ในเขตพื้นที่อื่น ๆ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน

เอกสารอ้างอิง

- เกษมศรี ฤกษ์สา. (2566). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการศาลยุติธรรมในสังกัดศาลอุทธรณ์ภาค 4. หลักสูตรผู้อำนวยการระดับต้น รุ่นที่ 10, วิทยาลัยข้าราชการศาลยุติธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม.
- ดลฤดี โฉมจังหวัด. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมะเร็งชลบุรี. หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูมิพัฒน์ สิทธิบัญชากร. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กร ความพึงพอใจในงานและการตั้งใจลาออกโดยมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟ้อุปสรรคเป็นตัวแปรกำกับ. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริประภา ภาคีอรอด. (2562). ความพึงพอใจในงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร. หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุชานันท์ พันทวี. (2564). แนวทางการพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของครูโรงเรียนสังกัดสหวิทยาการศึกษาแก่งคอยร่วมใจ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2. หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิทธิพงษ์ วรสายัณห์. (2560). ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีผลต่อความสามารถเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Herzberg, F. (1974). Motivation-hygiene profiles. *Organizational Dynamics*, 3(2), 18-29.
- Judge, T. (2009). *Organization Behavior* (13rd ed.). New Jersey: Pearson Education.
- Khaleque, A. and M. A. Rahman. (1987). Perceived importance of job facets and overall job satisfaction of industrial workers. *Human Relations*, 40, 401-441.
- Locke, Edwin A. (1976). *The Nature and Causes of Job Satisfaction Handbook of industrial and organizational psychology*. Chicago : Rand McNally.
- Maslow, A. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row.
- Robbin, S. R. (2001). *Organizational Behavior*. 9th ed. Upper Saddle River: PrenticeHall.

- Salancik, G., & Pfeffer, J. (1978). *The External Control of Organizations*. New York: Harper & Row.
- Scarpello, V., & Campbell, J. P. (1983). *Job satisfaction: Are all the parts there?*. *Personnel Psychology*, 36(3), 577-600. New York: John Wiley & Sons.
- Spector, P.E. (1997). *Job Satisfaction: Application, Assessment, Causes and Consequence*. California: Sage Publications.
- Stoltz, Paul G. (1997). *Adversity Quotient: Turning Obstacles into Opportunities*. New York : John Wiley & Sons.
- Stoltz, P. G. (1998). Do you know your AQ. Retrieved from <http://thailis.umi.net.th/abaft/detail.nsp>.
- Smith, P. C., L. M. Kendall, and C. L. Hulin (1969). *The Measurement of Satisfaction in Work Retirement*. Chicago: Rand McNally.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd Ed. New York. Harper and Row Publications.
- Vroom, Victor H. (1964). *Work and Motivation*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Warr, P. (1999). The measurement of well-being and other aspects of mental health. *Journal of Occupation Psychology*, 63, 193-210.
- Whitley, M. P., & Putzier, D. J. (1994). Measuring nurses' satisfaction with the quality of their work and work environment. *Journal of Nursing Care Quality*, 8(3), 42-51.